

DIREKTIVE

DIREKTIVA KOMISIJE (EU) 2019/782

z dne 15. maja 2019

o spremembi Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede določitve usklajenih kazalnikov tveganja

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov ⁽¹⁾ in zlasti prvega pododstavka člena 15(1) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Cilj Direktive 2009/128/ES je zmanjšati tveganja in vplive uporabe pesticidov na zdravje ljudi in okolje ter spodbujati uporabo integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi in alternativnih pristopov ali tehnik, da bi se zmanjšala odvisnost od uporabe pesticidov.
- (2) Komisija se je v svojem poročilu iz oktobra 2017 o nacionalnih akcijskih načrtih in napredku pri izvajanju Direktive 2009/128/ES o trajnostni rabi pesticidov ⁽²⁾ zavezala k sodelovanju z državami članicami, da bi skupaj dosegle soglasje o razvoju usklajenih kazalnikov tveganja.
- (3) Komisija se je decembra 2017 v svojem odgovoru na evropsko državljansko pobudo „Prepovejmo glifosat ter obvarujmo ljudi in okolje pred strupenimi pesticidi“ ⁽³⁾ zavezala k določitvi usklajenih kazalnikov tveganja za spremljanje trendov pri zmanjševanju tveganja zaradi uporabe pesticidov na ravni Unije.
- (4) Treba je določiti usklajene kazalnike tveganja, da se izmeri napredek, dosežen pri izpolnjevanju navedenih ciljev na ravni Unije, kar bo državam članicam omogočilo upravljanje tveganja na nacionalni ravni in poročanje o njem.
- (5) Člen 15(4) Direktive 2009/128/ES od Komisije zahteva, da izračuna kazalnike tveganja na ravni Unije z uporabo statističnih podatkov, zbranih v skladu s predpisi Unije o statistiki o fitofarmaceutskih sredstvih, in drugih ustreznih podatkov za ocenjevanje trendov v zvezi s tveganji pri uporabi pesticidov.
- (6) Člen 1(3) Uredbe (ES) št. 1185/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ zahteva, da se statistični podatki, pripravljeni v skladu z navedeno uredbo, skupaj z drugimi ustreznimi podatki uporabljajo zlasti za namene

⁽¹⁾ UL L 309, 24.11.2009, str. 71.

⁽²⁾ Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu iz oktobra 2017 o nacionalnih akcijskih načrtih držav članic in napredku pri izvajanju Direktive 2009/128/ES o trajnostni rabi pesticidov – COM(2017) 587 final.

⁽³⁾ Sporočilo Komisije z dne 12. decembra 2017 o evropski državljanski pobudi „Prepovejmo glifosat ter obvarujmo ljudi in okolje pred strupenimi pesticidi“ – C(2017) 8414 final.

⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 1185/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. Novembra 2009 o statističnih podatkih o pesticidih (UL L 324, 10.12.2009, str. 1).

členov 4 in 15 Direktive 2009/128/ES, in sicer za pripravo nacionalnih akcijskih načrtov in izračun kazalnikov. Vse do danes ni bil dosežen usklajeni pristop na ravni Unije za zbiranje statističnih podatkov o uporabi fitofarmaceutskih sredstev v skladu z Uredbo (ES) št. 1185/2009, zato takih podatkov ni na voljo.

- (7) Člen 53 Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾ državam članicam dovoljuje, da v posebnih okoliščinah za obdobje največ 120 dni dovolijo dajanje v promet fitofarmaceutskih sredstev za omejeno in nadzorovano uporabo, če je ta ukrep potreben zaradi nevarnosti, ki je ni mogoče obvladati z drugimi ustreznimi ukrepi. V teh primerih lahko države članice registrirajo fitofarmaceutska sredstva, ki vsebujejo bodisi odobrene bodisi neodobrene aktivne snovi.
- (8) Usklajen kazalnik tveganja lahko temelji le na statističnih podatkih, zbranih v skladu z zakonodajo Unije o statističnih podatkih o fitofarmaceutskih sredstvih, in drugih ustreznih podatkih, če pa statističnih podatkov o uporabi fitofarmaceutskih sredstev ni, so edini taki ustrezni in trenutno razpoložljivi podatki statistični podatki o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet ter število registracij, ki jih države članice izdajo v posebnih okoliščinah v skladu s členom 53 Uredbe (ES) št. 1107/2009. Takšne kazalnike bi bilo treba dopolniti z drugimi kazalniki, tako da se lahko vključijo drugi elementi tveganja.
- (9) Ustrezno je, da kategorizacija aktivnih snovi iz te direktive odraža kategorizacijo iz Uredbe (ES) št. 1107/2009, in sicer da se razlikuje med aktivnimi snovmi z majhnim tveganjem, kandidatkami za zamenjavo in drugimi aktivnimi snovmi med drugim na podlagi razvrstitve iz Uredbe (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾.
- (10) Aktivne snovi v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009 so lahko bodisi kemične aktivne snovi bodisi mikroorganizmi. Direktiva 2009/128/ES od držav članic zahteva, da dajejo prednost nekemičnim metodam varstva rastlin pred škodljivimi organizmi. Zato je pri določanju usklajenih kazalnikov tveganja ustrezno ločeno kategorizirati kemične aktivne snovi in mikroorganizme.
- (11) Kadar države članice izdajo registracije v skladu s členom 53 Uredbe (ES) št. 1107/2009 za neodobrene aktivne snovi, Komisiji v skladu s členom 3 Uredbe (ES) št. 1185/2009 sporočijo količine neodobrenih aktivnih snovi, ki jih vsebujejo fitofarmaceutska sredstva, dana v promet. Vse do danes na ravni Unije ni nobenega usklajenega pristopa za zbiranje podatkov o specifičnih količinah odobrenih aktivnih snovi, ki jih vsebujejo fitofarmaceutska sredstva, dana v promet in povezana z registracijami, izdanimi v skladu s členom 53 Uredbe (ES) št. 1107/2009.
- (12) Z združevanjem statističnih podatkov, pripravljenih v skladu z Uredbo (ES) št. 1185/2009, in informacij o aktivnih snoveh v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009, vključno z informacijo, ali gre za aktivne snovi z majhnim tveganjem, kandidatke za zamenjavo ali druge aktivne snovi, se lahko določi metoda izračuna za uvedbo usklajenega kazalnika tveganja na podlagi nevarnosti, s katerim se ocenijo morebitna tveganja zaradi uporabe pesticidov.
- (13) Do vzpostavitve usklajenega sistema na ravni Unije za zbiranje podatkov o količinah aktivnih snovi, danih v promet v skladu s členom 53 Uredbe (ES) št. 1107/2009, je upravičeno določiti usklajen kazalnik tveganja na podlagi števila registracij, izdanih v skladu z navedenim členom.
- (14) Za namene izračuna usklajenih kazalnikov tveganja za odražanje relativnega tveganja uporabe fitofarmaceutskih sredstev, ki vsebujejo različne kategorije odobrenih aktivnih snovi in neodobrenih aktivnih snovi, bi bilo treba določiti utežne faktorje.
- (15) Za razmeroma pogosto izmero napredka na tem področju in zaradi obveznosti držav članic, da v skladu z Uredbo (ES) št. 1185/2009 vsako leto pripravijo podatke in jih pošljejo Eurostatu v 12 mesecih po koncu referenčnega leta, bi bilo treba izračun usklajenih kazalnikov tveganja opraviti enkrat letno in ga objaviti najpozneje 20 mesecev po koncu zadevnega referenčnega leta.
- (16) Ukrepi iz te direktive so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo –

⁽⁵⁾ Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1).

⁽⁶⁾ Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Sprememba Priloge IV k Direktivi 2009/128/ES

Priloga IV k Direktivi 2009/128/ES se nadomesti z besedilom iz Priloge k tej direktivi.

Člen 2

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 5. septembra 2019.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila predpisov, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 15. maja 2019

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOGA

„PRILOGA IV

ODDELEK 1

Usklajena kazalnika tveganja

Usklajena kazalnika tveganja sta navedena v oddelkih 2 in 3 te priloge.

ODDELEK 2

Usklajeni kazalnik tveganja 1: usklajeni kazalnik tveganja na podlagi nevarnosti, ki temelji na količinah aktivnih snovi, danih v promet v fitofarmaceutskih sredstvih v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009

1. Ta kazalnik temelji na statističnih podatkih o količinah aktivnih snovi, danih v promet v fitofarmaceutskih sredstvih v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009, ki se sporočijo Komisiji (Eurostatu) v skladu s Prilogo I (Statistični podatki o dajanju pesticidov v promet) k Uredbi (ES) št. 1185/2009. Navedeni podatki so kategorizirani v 4 skupine, ki so razdeljene v 7 kategorij.
2. Naslednja splošna pravila se uporabljajo za izračun usklajenega kazalnika tveganja 1:
 - (a) usklajeni kazalnik tveganja 1 se izračuna na podlagi kategorizacije aktivnih snovi v 4 skupine in 7 kategorij iz tabele 1;
 - (b) aktivne snovi iz skupine 1 (kategoriji A in B) so tiste iz dela D Priloge k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 540/2011 ⁽¹⁾;
 - (c) aktivne snovi iz skupine 2 (kategoriji C in D) so tiste iz delov A in B Priloge k Izvedbeni uredbi (EU) št. 540/2011;
 - (d) aktivne snovi iz skupine 3 (kategoriji E in F) so tiste iz dela E Priloge k Izvedbeni uredbi (EU) št. 540/2011;
 - (e) aktivne snovi iz skupine 4 (kategorija G) so tiste, ki niso odobrene v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009 in zato niso navedene v Prilogi k Izvedbeni uredbi (EU) št. 540/2011;
 - (f) uporabljajo se utežni faktorji iz vrstice (vi) v tabeli 1.
3. Usklajeni kazalnik tveganja 1 se izračuna tako, da se letne količine aktivnih snovi, danih v promet za vsako skupino v tabeli 1, pomnožijo z ustreznim utežnim faktorjem nevarnosti iz vrstice (vi), čemur sledi združevanje rezultatov teh izračunov.
4. Lahko se izračunajo količine aktivnih snovi, danih v promet za vsako skupino in kategorijo v tabeli 1.

⁽¹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 540/2011 z dne 25. maja 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta glede seznama registriranih aktivnih snovi (UL L 153, 11.6.2011, str. 1).

Tabela 1

Kategorizacija aktivnih snovi in utežnih faktorjev nevarnosti za namene izračuna usklajenega kazalnika tveganja 1

Vrst-ica	Skupine						
	1		2		3		4
(i)	aktivne snovi z majhnim tveganjem, ki so odobrene ali se štejejo za odobrene v skladu s členom 22 Uredbe (ES) št. 1107/2009 in so navedene v delu D Priloge k Izvedbeni uredbi (EU) št. 540/2011		aktivne snovi, ki so odobrene ali se štejejo za odobrene v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009 in ne spadajo v druge kategorije ter so navedene v delih A in B Priloge k Izvedbeni uredbi (EU) št. 540/2011		aktivne snovi, ki so odobrene ali se štejejo za odobrene v skladu s členom 24 Uredbe (ES) št. 1107/2009 in so kandidatke za zamenjavo ter so navedene v delu E Priloge k Izvedbeni uredbi (EU) št. 540/2011		aktivne snovi, ki niso odobrene v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009 in zato niso navedene v Prilogi k Izvedbeni uredbi (EU) št. 540/2011
(ii)	Kategorije						
(iii)	A	B	C	D	E	F	G
(iv)	mikroorganizmi	kemične aktivne snovi	mikroorganizmi	kemične aktivne snovi	ki niso razvrščene kot: rakovorne snovi kategorije 1A ali 1B in/ali strupene za razmnoževanje kategorije 1A ali 1B; in/ali endokrini motilci	ki so razvrščene kot: rakovorne snovi kategorije 1A ali 1B in/ali strupene za razmnoževanje kategorije 1A ali 1B; in/ali endokrini motilci, pri katerih je izpostavljenost ljudi zanemarljiva	
(v)	Utežni faktorji nevarnosti, ki se uporabljajo za količine aktivnih snovi, danih v promet v sredstvih, ki so registrirana v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009						
(vi)	1		8		16		64

- Izhodiščna vrednost za usklajeni kazalnik tveganja 1 se določi pri 100 in je enaka povprečnemu rezultatu navedenega izračuna za obdobje 2011–2013.
- Rezultat usklajenega kazalnika tveganja 1 se izrazi glede na izhodiščno vrednost.
- Države članice in Komisija izračunajo in objavijo usklajeni kazalnik tveganja 1 v skladu s členom 15(2) in (4) Direktive 2009/128/ES za vsako koledarsko leto in najpozneje 20 mesecev po koncu leta, za katerega se računa usklajeni kazalnik tveganja 1.

Usklajeni kazalnik tveganja 2: usklajeni kazalnik tveganja na podlagi števila registracij, izdanih v skladu s členom 53 Uredbe (ES) št. 1107/2009

1. Ta kazalnik temelji na številu registracij, izdanih za fitofarmacevtska sredstva v skladu s členom 53 Uredbe (ES) št. 1107/2009, kot je sporočeno Komisiji v skladu s členom 53(1) navedene uredbe. Navedeni podatki so kategorizirani v 4 skupine, ki so razdeljene v 7 kategorij.
2. Naslednja splošna pravila se uporabljajo za izračun usklajenega kazalnika tveganja 2:
 - (a) usklajeni kazalnik tveganja 2 temelji na številu registracij, izdanih v skladu s členom 53 Uredbe (ES) št. 1107/2009. Izračuna se na podlagi kategorizacije aktivnih snovi v 4 skupine in 7 kategorij iz tabele 2 tega oddelka;
 - (b) aktivne snovi iz skupine 1 (kategoriji A in B) so navedene v delu D Priloge k Izvedbeni uredbi (EU) št. 540/2011;
 - (c) aktivne snovi iz skupine 2 (kategoriji C in D) so tiste iz delov A in B Priloge k Izvedbeni uredbi (EU) št. 540/2011;
 - (d) aktivne snovi iz skupine 3 (kategoriji E in F) so tiste iz dela E Priloge k Izvedbeni uredbi (EU) št. 540/2011;
 - (e) aktivne snovi iz skupine 4 (kategorija G) so tiste, ki niso odobrene v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009 in zato niso navedene v Prilogi k Izvedbeni uredbi (EU) št. 540/2011;
 - (f) uporabljajo se utežni faktorji iz vrstice (vi) v tabeli 2 tega oddelka.
3. Usklajeni kazalnik tveganja 2 se izračuna tako, da se število registracij, izdanih za fitofarmacevtska sredstva v skladu s členom 53 Uredbe (ES) št. 1107/2009 za vsako skupino v tabeli 2, pomnoži z ustreznim utežnim faktorjem nevarnosti iz vrstice (vi), čemur sledi združevanje rezultatov teh izračunov.

Tabela 2

Kategorizacija aktivnih snovi in utežnih faktorjev nevarnosti za namene izračuna usklajenega kazalnika tveganja 2

Vrst-ica	Skupine			
	1	2	3	4
(i)	aktivne snovi z majhnim tveganjem, ki so odobrene ali se štejejo za odobrene v skladu s členom 22 Uredbe (ES) št. 1107/2009 in so navedene v delu D Priloge k Izvedbeni uredbi (EU) št. 540/2011	aktivne snovi, ki so odobrene ali se štejejo za odobrene v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009 in ne spadajo v druge kategorije ter so navedene v delih A in B Priloge k Izvedbeni uredbi (EU) št. 540/2011	aktivne snovi, ki so odobrene ali se štejejo za odobrene v skladu s členom 24 Uredbe (ES) št. 1107/2009 in so kandidatke za zamenjavo ter so navedene v delu E Priloge k Izvedbeni uredbi (EU) št. 540/2011	aktivne snovi, ki niso odobrene v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009 in zato niso navedene v Prilogi k Izvedbeni uredbi (EU) št. 540/2011

Vrst-ica	Skupine						
	1	2	3	4	5	6	7
(ii)	Kategorije						
(iii)	A	B	C	D	E	F	G
(iv)	mikroorganizmi	kemične aktivne snovi	mikroorganizmi	kemične aktivne snovi	ki niso razvrščene kot: rakovne snovi kategorije 1A ali 1B in/ali strupene za razmnoževanje kategorije 1A ali 1B; in/ali endokrini motilci	ki so razvrščene kot: rakovne snovi kategorije 1A ali 1B in/ali strupene za razmnoževanje kategorije 1A ali 1B; in/ali endokrini motilci, pri katerih je izpostavljenost ljudi zanemarljiva	
(v)	Utežni faktorji nevarnosti, ki se uporabljajo za število registracij, izdanih v skladu s členom 53 Uredbe (ES) št. 1107/2009						
(vi)	1		8		16		64

4. Izhodiščna vrednost za usklajeni kazalnik tveganja 2 se določi pri 100 in je enaka povprečnemu rezultatu navedenega izračuna za obdobje 2011–2013.
5. Rezultat usklajenega kazalnika tveganja 2 se izrazi glede na izhodiščno vrednost.
6. Države članice in Komisija izračunajo in objavijo usklajeni kazalnik tveganja 2 v skladu s členom 15(2) in (4) Direktive 2009/128/ES za vsako koledarsko leto in najpozneje 20 mesecev po koncu leta, za katerega se računa usklajeni kazalnik tveganja 2.“